

Onko kiusaaminen rikos?



Daniel Kalejaiye, Itä-Suomen poliisilaitos, Kuopion pääpoliisiasema

Kuka on Konstaapeli Daniel

- ▶ Itä-Suomen nettipoliisi, @konstaapelidaniel
- ▶ Osa ennalta estävän toimintoa ja Ankkuri-ryhmää
 - ▶ Ankkuri-ryhmä on moniammatillinen työryhmä
 - ▶ Kohderyhmä alle 18-vuotiaat rikosten asianosaiset
 - ▶ Huumeiden kanssa oirehtivat nuoret

Kiusaaminen

- ▶ Koulukiusaustapaukset työllistävät jatkuvasti poliisia ja erityisesti Ankkuri-ryhmää
- ▶ Poliisin mukaan tuleminen vaatii rikosilmoituksen tai jonkin muun ilmoituksen tapauksesta
- ▶ Myös rikostunnusmerkistön on täytyttävä kiusaustapauksessa
- ▶ Koulukiusaaminen ei ole tuoreilmiö, mutta viimeaikoina se on saanut paljon palstatilaa ja huomiota
- ▶ Kiusaaminen siirtynyt koulusta sosiaaliseen mediaan ja sitä kautta myös vapaa-ajalle

Dia 3

KDP1

Kalejaiye Daniel POL; 26.10.2020

Vastuu

- ▶ Ensisijainen vastuu kiusaustilanteissa on vanhemmilla ja kouluilla
 - ▶ Kaksoisrangaistuksen kieltö
- ▶ Poliisin mukaan tulo
 - ▶ Rikosilmoitus
 - ▶ Rikostunnusmerkistön täytyminen
 - ▶ Osapuolten tunnistaminen
 - ▶ Viimeisenä mukaan astuva osapuoli
- ▶ Vanhemmilla vastuu myös esimerkin antamisesta oikeassa elämässä JA netissä
 - ▶ Kukko laulaa niin kuin sille opetetaan

Ongelmakohtia

- ▶ Sana "kiusaaminen" luo harhaanjohtavan kuvan tapauksen vakavuudesta
- ▶ Kiusaamisen siirtyminen verkkoon alustoille, joita vanhemmat ja opettajat eivät tunne
- ▶ Kuka puuttuu, puutu sinä -asenne
- ▶ Huonot esimerkit
- ▶ Ei uskalleta tehdä rikosilmoitusta
- ▶ Lasten ja aikuisten maailmaa usein verrataan, milloin unohdetaan lasten epäkypsyys ja haavoittuvuus



Yleisimmät rikosnimikkeet

- ▶ Kunnianloukkaus
- ▶ Lievä petos
- ▶ Lievä ja perusmuotoinen pahoinpitely
- ▶ Yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen
- ▶ Sukupuolisiveellisyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapito/levittäminen
- ▶ Laiton uhkaus
- ▶ Vihapuhe

Seuraukset

- ▶ Rikosoikeudellinen vastuu
 - ▶ Sakkoa
 - ▶ Vankeutta
 - ▶ Yhdyskuntapalvelua
 - ▶ Nuorisorangaistus
 - ▶ Rekisteröinti poliisin järjestelmiin
- ▶ Vahingonkorvausvastuu
 - ▶ Rikkoutunut omaisuus
 - ▶ Sairaalakulut
 - ▶ Henkisestä ja fyysisestä kivusta ja särystä
 - ▶ Oikeudenkäyntikulut
 - ▶ Rikoksen aiheuttama työkyvyttömyys
- ▶ Henkiset seuraukset - katkeroituminen, masennus, ahdistus jne



konstaapelidaniel Päivittäin minulta tullaan kysymään apua tilanteessa, jossa henkilöä uhkaillaan, hakukutaan, pilkataan, levitetään jonkun alastonkuvia ja ties mitä. Nuo tapaukset ovat äärimmäisen ikäviä, erityisesti sen takia, että kohteena voi olla henkilö iästä riippumatta. Olen hoitanut juttuja, joissa uhri on joutunut vaihtamaan jopa nimensä netissä hänestä levitettyjen valheiden vuoksi. 📱

No miten noissa tapauksissa pitäisi toimia?

- 1 Ota kuvankaappaus keskustelusta tai ketjusta, jossa tuo loukkaava viesti tai asia sanottiin. Tärkeää on, että tuossa kuvassa näkyy lähettäjän nimi tai käyttäjätunnus ja mahdollisesti päivämäärä, milloin viesti tai kommentti oltiin lisätty.
- 2 Ota yhteyttä sivuston ylläpitäjään ja ilmoita kirjoittaja ja tämän kommentti tai viesti asiattomaksi ja loukkaavaksi.
- 3 Estä henkilö ettei hän pysty ottamaan sinuun yhteyttä uudestaan.
- 4 Tee asiasta rikosilmoitus henkilökohtaisesti käymällä paikkakuntasi poliisiasemalla tai netissä osoitteessa www.poliisi.fi ja liitä ilmoitukseen nuo kuvankaappaukset mitä aikaisemmin otit. Jos sinulla on loukkaajan nimi ja puhelinnumero tiedossa, lisää myös ne ilmoitukseen.
- 5 Jos et itse uskalla tai jaksata tehdä ilmoitusta, pyydä kaveriltasi, opettajata tai vanhemmalta apua. Voit olla myös yhteydessä nettipoliisiin somen kautta.

Pinnalla olevat rikokset

- ▶ Kananmunien heittäminen
- ▶ Myymälänäpistyksen tekeminen
- ▶ Jengit ja niiden varjolla rötöstely
- ▶ Somekiusaaminen
- ▶ Kouluissa häiriökäyttäytyminen

Kiusaamiseen puuttuminen

- ▶ Jokainen tilanne ja tapaus on uniikki
- ▶ Kiusaamisessa on usein valta-asetelma kiusaajan eduksi. Tämä valta-asetelma on muutettava ja tasattava puuttujan toimesta.
- ▶ Kiusaamisen väheksyminen
- ▶ Vanhemmille tieto kiusaamisesta heti kun se tulee ilmi
- ▶ Luokasta häiriköivän oppilaan poistaminen

Sosiaalisen median lyhyt oppimäärä

▶ Yleisimmät sovellukset:

- ▶ Instagram
- ▶ Snapchat
- ▶ Discord (peliporukat)
- ▶ TikTok
- ▶ Yolo



KONSTAAP
ELIDANIEL

Kiitos!

Kysymyksiä?



Vanhempi Konstaapeli Daniel Kalejaiye

Sähköposti: daniel.kalejaiye@poliisi.fi

Somet: @konstaapelidaniel (Snapchat @konstaapelidani)

Pohjois-Savon Ankkuri

Sähköposti: eed.pohjois-savo.ita-suomi@poliisi.fi

Puhelinnumero: 0504687436